

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**ارزیابی بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در
حوزه علوم اجتماعی و رفتاری با استفاده از شاخص‌های
علم‌سنجی و دگرسنجی طی سال‌های ۲۰۱۰_ ۲۰۲۰**

زمستان ۱۳۹۹

توسعه و استقلال کشورها با توانایی در تولید علم^۱ و توسعه علمی _ پژوهشی نسبت مستقیم دارد. به عبارت دیگر، پیشرفت کشورها در گرو پیش‌بینی آینده و بازنگری در عملکرد و اهداف، تبیین وضع موجود و ترسیم سیر آتی توسعه، توسعه به منظور یافتن پاسخ برای نیازهای محلی، منطقه‌ای، ملی و جهانی است (غفاری و سلحشور، ۱۳۹۳). به طور قطع یکی از مهمترین عوامل پویایی و رشد کشورها، مراکز علمی و دانشگاهی و پژوهشگران هستند که به عنوان مهم‌ترین نقش‌آفرینان عرصه‌های علمی، با تولید علم و فناوری، نقش کلیدی و محوری در توسعه زیرساخت‌های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی جامعه دارند. (اسماعیل‌پور بندبنی و همکاران، ۱۳۹۵). در این راستا، از آنجا که اعضای هیات علمی و پژوهشگران دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی از مهم‌ترین پشتوانه‌های علمی کشور محسوب می‌شوند، فعالیت‌های پژوهشی آنان در قالب‌های مختلف می‌تواند شاخص مهمی برای تعیین سطح مراکز و دانشگاه‌ها بوده و رتبه کمی آن‌ها به همراه محتوای کیفی، علاوه بر اینکه ملاک پویایی و شکوفایی هستند، پایه و اساس قدرتمندی برای حضور و ظهور در صحنه‌های توسعه و پیشرفت به شمار می‌آیند. در این راستا، با در نظر گرفتن حجم انبوه اطلاعات و ویژگی‌های منحصر به فرد دانش مکرر و ایجاد ارزش افزوده باعث شده است تا افراد، گروه‌ها، مراکز علمی، دانشگاه‌ها و کشورها به دلایل مختلف از جمله آگاهی از وضعیت موجود، میزان تأثیرگذاری تولیدات علمی، مقایسه با دیگر مراکز علمی، تلاش برای ارتقای جایگاه و سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی مؤثرتر به سنجش و پایش علم یا به عبارتی علم‌سنجی در حوزه‌های گوناگون اقدام نمایند (روزی طلب، ۱۳۸۹). بنابراین با توجه به نقش دانشگاه‌های بزرگ ایران در تولید علم کشور، به ویژه در حوزه علوم اجتماعی و رفتاری^۲، این پژوهش به ارزیابی برون‌دادهای پژوهشی^۳ در حوزه علوم اجتماعی و رفتاری در دانشگاه شهید بهشتی به عنوان یکی از دانشگاه‌های بزرگ و برتر کشور با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی^۴ و دگرسنجی^۵ طی سال‌های ۲۰۱۰ _ ۲۰۲۰ می‌پردازد.

---

1. Science Production

2. Social and Behavioral Science

3. Research Outputs

4. Scientometrics

5. Altmetrics

اهداف پژوهش

• شناسایی وضعیت بروندهای پژوهشی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی با رویکرد علم سنجی از منظر کمیت^۱، اثرگذاری^۲ و همکاری های پژوهشی^۳ بر اساس داده‌های پایگاه اسکوپوس طی سال های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰

• شناسایی وضعیت بروندهای پژوهشی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی با رویکرد دگرسنجی از منظر میزان اشاره^۴ و نشانه گذاری^۵ بر اساس داده‌های پایگاه آلتمتریک اکسپلورر طی سال های ۲۰۱۰_۲۰۲۰

پرسش های پژوهش

(۱) وضعیت بروندهای پژوهشی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی با رویکرد علم سنجی از منظر کمیت، اثرگذاری و همکاری های پژوهشی بر اساس داده‌های پایگاه اسکوپوس طی سال های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ چگونه است؟

(۲) وضعیت بروندهای پژوهشی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی با رویکرد دگرسنجی از منظر میزان اشاره و نشانه گذاری بر اساس داده‌های پایگاه آلتمتریک اکسپلورر طی سال های ۲۰۱۰_۲۰۲۰ چگونه است؟

پیشینه پژوهش

در این قسمت پژوهش‌های انجام شده در خارج و داخل کشور مورد بررسی قرار گرفته است که در ادامه به‌طور خلاصه به آن‌ها اشاره می‌شود.

نوروزی چاکلی و همکاران (۱۳۸۶) در مقاله خود به بررسی تولید علم ایران در سال‌های ۲۰۰۵ و ۲۰۰۶ بر اساس آمار پایگاه‌های موسسه اطلاعات علمی پرداخته است. از تعداد ۶۷۴۸ عنوان تولید علمی ایران در سال ۲۰۰۶

---

1. Quantity
2. Impact
3. Research collaboration
4. Hint
5. Marking

تعداد ۶۶۸۲ عنوان در پایگاه نمایه استنادی جامع علوم^۱، ۱۹۳ عنوان در پایگاه نمایه استنادی علوم اجتماعی^۲ و تعداد ۱۶ عنوان در نمایه استنادی هنر^۳ و نمایه استنادی علوم انسانی^۴ نمایه شده‌اند. این ارقام در مقایسه با سال ۲۰۰۵، تقریباً ۲۱ درصد رشد را نشان می‌دهد. در هر دو سال بیشترین تولیدات علمی ایران در قالب مقاله و به زبان انگلیسی بوده است. بر اساس آمار وب‌آو ساینس^۵ پرکاربردترین نویسندگان سال ۲۰۰۶ ایران، هروی و دهقان بوده‌اند که به ترتیب ۵۷ و ۴۷ عنوان تولید علمی، حدود ۱/۵۵ درصد از کل تولیدات علمی نمایه شده ایران در پایگاه مذکور را منتشر کرده‌اند.

دیده‌گاه و دیده‌گاه (۱۳۸۹) در مقاله خود به بررسی انتشارات علمی کشورهای خاورمیانه در نمایه استنادی علوم اجتماعی طی ۳۰ سال اخیر پرداخته‌اند. جامعه پژوهش را تولیدات علمی کشورهای منطقه در نمایه استنادی علوم اجتماعی پایگاه وب‌آو ساینس، طی سال‌های ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۹ تشکیل می‌دهد. نتایج حاصل از این پژوهش حاکی از این امر است که این کشورها سهم بسیار اندکی از تولیدات علمی جهان را در این نمایه‌نامه استنادی به خود اختصاص داده‌اند. کشورهای ترکیه و ایران و مصر، به ترتیب جایگاه‌های اول تا سوم تولید علم را در این نمایه استنادی به دست آورده‌اند. از نظر رشد سالانه، کشور امارات متحده عربی با نرخ رشد ۱۶/۴ درصدی، بیشترین میزان نرخ را طی سی سال داشته است.

فدائی و حسن‌زاده کمند (۱۳۸۹) در مقاله خود به بررسی تولیدات علمی هیأت علمی حوزه علوم انسانی دانشگاه تبریز طی سال‌های ۱۳۸۱-۱۳۸۶ پرداخته‌اند. روش این پژوهش پیمایشی بوده است. جامعه پژوهش ۱۳۷ نفر عضو هیأت علمی حوزه علوم انسانی دانشگاه تبریز بودند که ۱۰۶ نفر از آن‌ها پرسشنامه تکمیل کردند. یافته‌ها نشان داد که بیشترین درصد مقاله‌های تالیفی مربوط به سال ۱۳۸۵، و بیشترین درصد کتاب‌های تالیفی، آثار ارائه شده در مجامع ملی و بین‌المللی و طرح‌های پژوهشی پایان یافته مربوط به سال ۱۳۸۶ است. از نظر انواع تولیدات علمی در سال‌های مورد پژوهش، ۶۲ مورد کتاب تالیفی، ۲۸ مورد کتاب ترجمه‌ای، ۳۶۸ مورد مقاله تالیفی در مجله داخلی، ۱۷ مورد مقاله ترجمه شده در مجله‌های داخلی و ۲۵ مقاله چاپ شده در مجله‌های خارجی انجام

1. Comprehensive list of science citations
2. Social Science Citation Index
3. Art Citation Index
4. Humanities Citation Index
5. Web Of Science

گرفته است. آزمون فرضیه‌ها نشان داد که بین متغیرهای سن، جنس، مرتبه علمی و محل اخذ مدرک تحصیلی افراد با میزان تولیدات علمی آن‌ها رابطه معنی‌داری وجود دارد.

ذاکر صالحی (۱۳۸۹) در مقاله خود به بررسی وضعیت تولید و انتشار کتاب‌های علوم اجتماعی در ایران بر اساس الگوهای علم‌سنجی پرداخت. روش مطالعه از نوع علم‌سنجی می‌باشد. یافته‌های این مطالعه نشان داد که الگوی اصلی تولید علم در قلمرو علوم اجتماعی در کشور ما "تولید کتاب" بوده است. در این عرصه در دهه اخیر، ۸۰٪ تولید علم به علوم انسانی و ۱۴/۹ درصد به علوم اجتماعی اختصاص داشته است.

فتاح، دانش و سهیلی (۱۳۹۰) در پژوهش خود به بررسی تولیدات علمی پژوهشگران دانشگاه فردوسی مشهد نمایه شده در وب‌آو ساینس طی سده ۲۰ ساله به منظور تعیین میزان همکاری گروهی و ترسیم ساختار علمی این دانشگاه بر پایه میزان استنادهای دریافتی مدرک‌های منتشر شده پژوهشگران این دانشگاه پرداختند. نتایج این پژوهش حاکی از آن بود که در این بازه زمانی پژوهشگران این دانشگاه موفق به انتشار ۲۳۱۸ گردیده‌اند. توزیع فراوانی مشارکت نویسندگان این دانشگاه از قاعده لوتکا پیروی می‌کند. همچنین دانشگاه فردوسی مشهد در تولید علم جهانی از نرخ متوسط رشد برابر با ۳۴ درصد برخوردار بوده است.

جعفری و گل‌تاجی (۱۳۹۱) در مقاله خود به بررسی وضعیت تولیدات علمی اعضای هیأت علمی دانشکده‌های علوم انسانی، هنر، و علوم اجتماعی دانشگاه‌های دولتی کشور نمایه شده در نمایه‌های استنادی علوم انسانی، هنر، و علوم اجتماعی پایگاه استنادی تامسون رویترز طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۸ بررسی شده است. این پژوهش با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی انجام شده است. نتایج نشان داد که دانشگاه تهران با ۳۸/۷۳ درصد و پس از آن، دانشگاه شیراز با ۱۵/۶۵ درصد دارای بیشترین تعداد تولیدات علمی هستند در حالی که در سایر دانشگاه‌ها وضعیت تولیدات علمی رضایت‌بخش نیست. تولیدات علمی اعضای هیأت علمی علوم انسانی، هنر، و علوم اجتماعی در دانشگاه‌های دولتی کشور در ۱۶۷ عنوان مجله به چاپ رسیده است که از این میان، تعداد ۱۳۵ عنوان (۸۰/۸۳ درصد) در گزارش‌های استنادی نشریات نمایه شده و از میان این تعداد، ضریب تاثیر ۷۴ مجله از صفر تا یک (۵۴/۸۱ درصد) متغیر بوده و ضریب تاثیر ۶۱ مجله دیگر (۴۵/۱۸ درصد) مقادیری بیشتر از یک داشته است.

بیگلو، چخماچی و شاه‌خداپنده (۱۳۹۲) در پژوهش خود به بررسی مشارکت علمی روانشناسان ایرانی در انتشار مقالات علمی در پایگاه مدلاین^۱ طی سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۱۰ پرداخته‌اند. روش این پژوهش با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی انجام گرفت. جامعه پژوهش ۷۱ مجله علمی حوزه روانشناسی بوده که با استفاده از طبقه‌بندی موضوعی پایگاه جی سی آر^۲ شناسایی شد. یافته‌ها نشان داد که تعداد ۱۳۵۵۶ مقاله در مجلات تحت بررسی منتشر و در پایگاه مدلاین ایندکس شده است. از نظر تعداد تولیدات علمی کشورها، ایالات متحده آمریکا، بریتانیا، و آلمان به ترتیب در رتبه‌های اول تا سوم قرار گرفتند و کشور ایران با ۱۹ مقاله جایگاه سی و دوم را در میان سایر کشورها به خود اختصاص می‌دهد. نتایج نشان‌دهنده آن است که اگرچه تولیدات علمی در مجلات برتر تخصصی در زمینه روانشناسی روند روبه رشد داشته و از ۲۰۰۲ به بعد به صورت خطی افزایش یافته است. اما سهم پژوهش‌های ایران در مجلات تحت بررسی بسیار اندک است.

عباسی، اصلانی‌نیا و بیگلو (۱۳۹۳) در مقاله خود به بررسی وضعیت تولیدات علمی حوزه روانشناسی اجتماعی در پایگاه اطلاعاتی وب آو ساینس و ترسیم نقشه تاریخی نگاشتی آن (۱۹۹۰-۲۰۰۹) پرداختند. روش این پژوهش با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی بود. داده‌های خام از پایگاه اطلاعاتی وب آو ساینس استخراج شده و از نرم افزار هیست سایت برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و ترسیم نقشه تاریخی نگاشتی تولیدات علمی در این حوزه استفاده گردید. یافته‌ها نشان داد طی ۲۰ سال مورد بررسی، انتشارات علمی جهانی در زمینه روانشناسی اجتماعی از رشد نسبتاً ملایمی برخوردار بوده است. بیش از ۹۷٪ از مدارک علمی منتشر شده در زمینه روانشناسی اجتماعی به زبان انگلیسی بوده و سه کشور انگلیسی زبان آمریکا، انگلستان، و کانادا بیشترین مدارک علمی این حوزه را منتشر کرده‌اند. ترسیم ساختار علم در این حوزه نشان داد که در استنادات محلی^۳ تعداد ۳ خوشه و در استنادات جهانی^۴ تعداد ۴ خوشه اصلی شکل گرفته است.

غفاری، زکیانی و ملکی (۱۳۹۸) در مقاله خود به بررسی تولیدات علمی پژوهشگران حوزه روانشناسی در نظام استنادی آی اس آی طی سال‌های ۲۰۱۳-۲۰۱۷: مطالعه علم‌سنجی پرداخته‌اند. این تحقیق دارای رویکرد کاربردی

---

^۱ . Medline

^۲ . Journal Citation Reports (JCR)

^۳ . Local Citations

^۴ . Global Citations

بوده و با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی انجام گرفته است. یافته‌های این پژوهش نشان داد بیشترین سهم تولیدات حوزه روانشناسی مربوط به سال ۲۰۱۷ می‌باشد. همچنین بررسی حوزه‌های موضوعی نیز نشان داد که مقولات اخلاق، رفتار، افسردگی، سلامت روان، نقاط داغ حوزه مذکور را تشکیل می‌دهد. همچنین نتایج نشان داد که بین طول واژه و تعداد دفعاتی که واژه‌ها در هر متن به کار می‌رود رابطه معکوس وجود دارد.

ثلوال و کوشا^۱ (۲۰۱۴) در پژوهشی به بررسی فعالیت‌های اعضای شبکه اجتماعی آکادِمیا در رشته فلسفه، حقوق، تاریخ، و کامپیوتر پرداختند. نتایج نشان داد فعالیت‌های اعضای هیأت علمی به دلیل بارگذاری تولیدات علمی اعم از مقاله و کتاب بیشتر از دانشجویان است. همچنین میزان بازدید از مقالات در حالت کلی بیشتر از سایر اسناد مانند کتاب بوده است. از سوی دیگر بازدید از پروفایل و اسناد اعضاء با جنسیت زن به جز رشته فلسفه بیشتر از مردان بوده است. نوردینی و پترز^۲ (۲۰۱۶) در پژوهشی عملکرد فعالیت آلتَمتریک ۳۰ مجله در حوزه اقتصاد و بازرگانی را مطالعه کردند و از مندلی، توییت، و رسانه‌های خبری به عنوان مهم‌ترین ابزار اجتماعی منتشر کننده بروندهای پژوهشی در مجله‌های مطالعه شده نام بردند. همچنین در این پژوهش، رابطه آماری معنادار میان نمره آلتَمتریک و استناد دریافتی مقاله‌ها در پایگاه وب علوم مشاهده شد. پیپلز و همکاران^۳ (۲۰۱۶) در پژوهش خود، رابطه آماری معنادار و مثبتی میان اشتراک در توییت و تاثیرگذاری استنادی مقاله‌های منتشر شده را در ۲۰ مجله حوزه بوم‌شناسی گزارش کرده‌اند. با وجود این، یافته‌های این پژوهش نشان داد مقاله‌های منتشر شده در مجله‌های دارای ضریب تاثیر بیشتر، الزاما به میزان بیشتری در رسانه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته نشده‌اند. اردت و همکاران^۴ (۲۰۱۶) در مقاله خود به بررسی تاثیر پژوهش‌ها در رسانه‌های اجتماعی: مطالعه آلتَمتریک، پرداخته‌اند. در این پژوهش در مجموع ۱۷۲ مقاله مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. این تجزیه و تحلیل نشان داد که افزایش مداوم پژوهش‌ها در آلتَمتریک از سال ۲۰۱۱ است. نتایج نشان داد که مندلی دارای بالاترین پوشش (۵۹٪) در ۱۵ مطالعه است. یک آنالیز در بیش از ۴۰ مطالعه نشان داد که به‌طور کلی یک همبستگی ضعیف در بین متغیرهای اندازه‌گیری و تعداد استنادها وجود دارد.

---

1. Thelwall and Kousha

2. Nuredini and Peters

3. Peoples et al

4. Erdet et al

اورتگا^۱ (۲۰۱۸) در مقاله خود به بررسی قابلیت اطمینان و صحت ارائه‌دهندگان در آلت‌متریک: مقایسه‌ای بین داده‌های پلوم ایکس، آلت‌متریک، و کروسرف پرداخته است. نتایج نشان داد که آلت‌متریک ارائه‌دهنده بهترین پوشش پست‌های وبلاگ، اخبار و توئیتهای است. در حالی که پلوم ایکس بهتر خوانندگان مندلی را جمع‌آوری می‌کند، و سی ای دی، سایتی است که استنادات ویکی‌پدیا را بیشتر استخراج می‌کند. این مطالعه نتیجه می‌گیرد که اختلافات مهم شمارش به دلیل خطاهای فنی و معیارهای استخراج وجود دارد. همچنین این مطالعه استفاده از خدمات ویژه برای تجزیه و تحلیل معیارهای خاص را توصیه می‌کند. ویسایک^۲ (۲۰۱۹) در مقاله خود به بررسی تاثیر آلت‌متریک بر استنادها و میزان مطالعه در تحقیقات ارتباطی پرداخته است. این مطالعه چگونگی تاثیر این معیارها بر خوانندگان و استنادها را نسبت به مقالات در پژوهش‌های ارتباطی بررسی کرده است. این مقاله داده‌های استنادی را در کنار داده‌های آلت‌متریک از سایت‌های دانشگاهی، شبکه‌های اجتماعی مانند ریسرچ‌گیت و مندلی بررسی کرده است. نتایج نشان داد که تمام آلت‌متریک‌ها با استناد رابطه مثبت دارند. ارسال مقالات در سایت‌های مانند مندلی و ریسرچ‌گیت، نه تنها بر خوانندگان تاثیر گذاشته است، بلکه احتمال استناد را افزایش داده است. متغیرهای دیگری که باعث بهبود مطالعه و استناد به خوانندگان شدند، همکاری و حضور فعال در میان پژوهشگران بود.

اصنافی (۱۳۹۴) در مقاله خود میزان حضور اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی در شبکه علمی ریسرچ‌گیت را بررسی نمود. روش پژوهش در این مقاله، علم‌سنجی استفاده از آلت‌متریکس بوده است. یافته‌ها نشان داد که رشته شیمی، لیزر و پلاسما و فیزیک بیشترین میزان حضور در شبکه علمی ریسرچ‌گیت داشته‌اند. این مقاله نشان داد که رشته علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی در ریسرچ‌گیت فعالیت جدی ندارند. مقیسه، مرادیان و عرفان منش (۱۳۹۹) در مقاله خود به مطالعه میزان استناد، دانلود، اشاره، و نشان‌گذاری کتاب‌های الکترونیکی منتشر شده از سوی اشپرینگر در چهار حوزه موضوعی علوم پایه، علوم پزشکی، علوم اجتماعی، و مهندسی در یک بازه زمانی سه ساله پس از انتشار کتاب‌ها پرداخته‌اند. این پژوهش نوعی مطالعه توصیفی - همبستگی است که با استفاده از شاخص‌های استنادی، دگرسنجی و کاربرد انجام شده است. نمونه پژوهش شامل ۱۱۸۴ کتاب الکترونیکی در چهار حوزه موضوعی علوم پایه، علوم پزشکی، علوم اجتماعی، و مهندسی که در سال ۲۰۱۳ توسط موسسه انتشاراتی اشپرینگر منتشر شده‌اند بود. یافته‌ها نشان داد که بیشترین میزان استناد به کتاب‌های علوم

---

1. Ortega
2. Wasike

پایه تعلق دارد، بیشترین میزان اشاره در رسانه‌های اجتماعی به کتاب‌های علوم پزشکی و بیشترین میزان دانلود و نشانه‌گذاری به کتاب‌های مهندسی تعلق داشته است. تمامی کتاب‌های مورد بررسی حداقل یک بار دانلود شده‌اند، درحالی که سهم کتاب‌های نشانه‌گذاری شده معادل ۹۰/۲ درصد، سهم کتاب‌های استناد شده معادل ۶۷/۹ درصد، و سهم کتاب‌های اشاره شده در رسانه اجتماعی تنها معادل ۱۹/۵ درصد بوده است. نتایج آزمون همبستگی نشان‌دهنده وجود رابطه آماری معنی‌دار و مثبت میان تعداد استناد، دانلود، اشاره، و نشانه‌گذاری کتاب‌های الکترونیکی در چهار حوزه موضوعی مورد مطالعه است. در نهایت نتیجه این پژوهش بیان می‌کند که شاخص‌های جایگزین مانند میزان دانلود، اشاره و نشانه‌گذاری کتاب‌های علمی می‌توانند در کنار شاخص‌های سنتی استنادی، جهت مطالعه اثرگذاری کتاب‌های الکترونیک مورد استفاده قرار گیرند.

روش پژوهش

روش پژوهش و نحوه گردآوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها از بخش‌های اساسی هر پژوهش است. اطلاعات مربوط به بخش روش شناسی شامل روش پژوهش، نحوه جمع‌آوری اطلاعات، شیوه جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی اسکوپوس، آلتمتریک اکسپلورر و سای‌ول، جامعه پژوهش، ابزار گردآوری اطلاعات، و شیوه تجزیه و تحلیل یافته‌ها است که در این فصل مورد اشاره قرار می‌گیرند. آلتمتریک اکسپلورر یک پایگاه غیر رایگان است و نیازمند دسترسی دانشگاهی می‌باشد. اطلاعات موسسه آلتمتریک تنها شامل مدارک علمی است که دارای نشانگر شیء دیجیتال^۱، نشانگر پایمد و نشانگر آرشیو یا سایر نشانگرهای استاندارد باشند. در حال حاضر موسسه آلتمتریک اطلاعات مقاله‌های را که حداقل یک بار در یکی از رسانه‌های اجتماعی تحت پوشش، به اشتراک گذاشته شده‌اند، ارائه می‌دهد (عرفان‌منش، ۱۳۹۴). پژوهش حاضر از نوع کاربردی است و با استفاده از شاخص‌های علم سنجی و دگرسنجی انجام می‌گیرد. پس از جستجوی مقاله‌های حوزه مربوط و محدودسازی نتایج بر اساس سال انتشار، اطلاعات مورد نیاز از پایگاه اسکوپوس استخراج می‌شود و در قالب یک فایل صفحه گسترده ذخیره‌سازی می‌شود.

جامعه مورد بررسی تمامی تولیدات علمی حوزه علوم اجتماعی و رفتاری شامل رشته‌های رشته‌های روانشناسی، اقتصاد (اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی)، مدیریت (تجارت، مدیریت و حسابداری)، علوم اجتماعی، و علوم تصمیم‌گیری، در دانشگاه شهید بهشتی در سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ است. محیط اجرای پژوهش پایگاه‌های

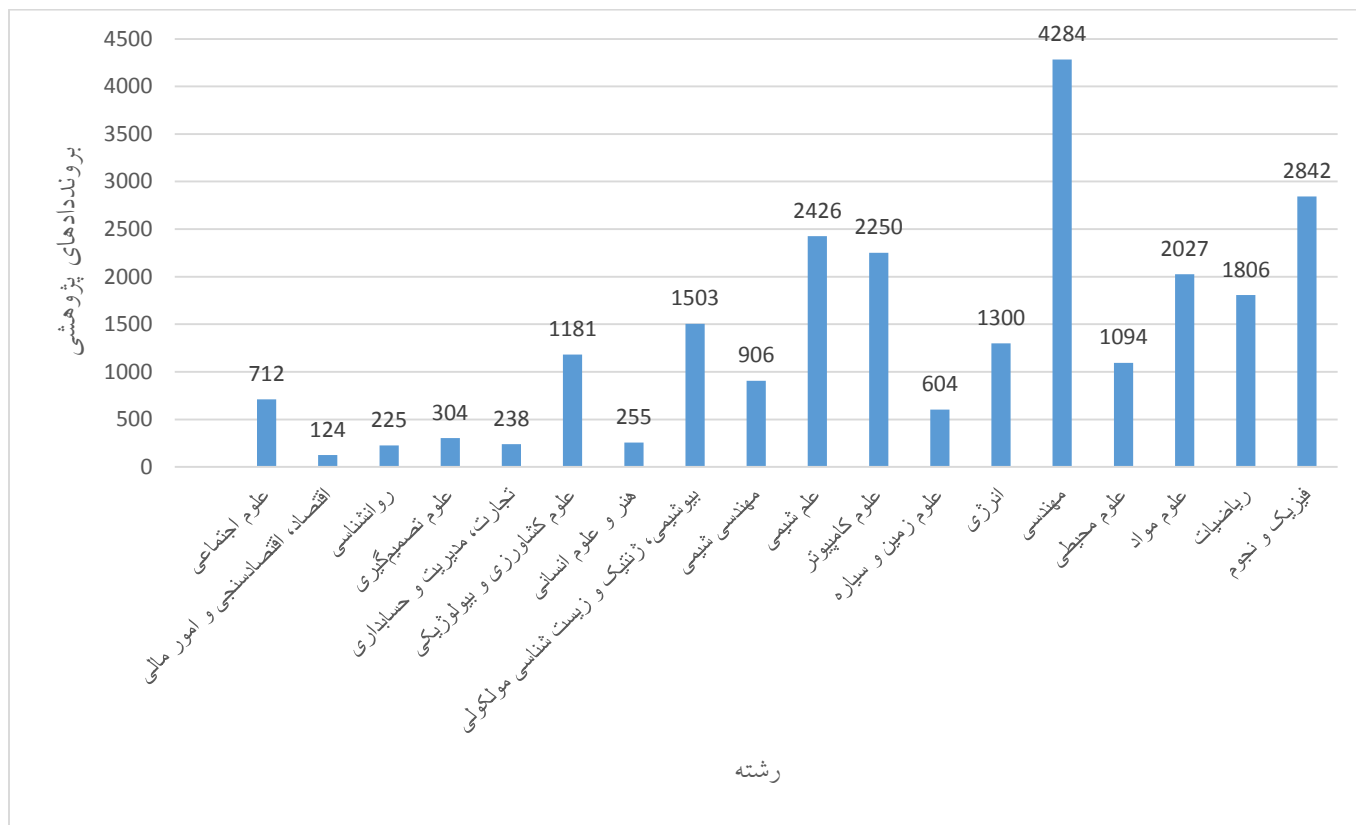
¹ Digital Object Identifier (DOI)

اطلاعاتی اسکوپوس، آلتمتریک اکسپلورر و سایول است. داده‌ها پس از گردآوری، توسط آمار توصیفی و از طریق جداول و نمودارهای متناسب ارائه می‌شوند. روش گردآوری داده‌ها، مراجعه مستقیم و گرفتن خروجی‌های استاندارد از پایگاه‌های اطلاعاتی اسکوپوس، آلتمتریک اکسپلورر و سایول است. برای تجزیه و تحلیل توصیفی داده‌ها در اسکوپوس، پس از جستجوی مدارک مرتبط و محدود کردن به رشته و سال انتشار، از بخش تجزیه و تحلیل نتایج جستجو¹ استفاده می‌شود. در این بخش برای محاسبه کمیت، تعداد تولیدات علمی هر رشته در دانشگاه مورد نظر بازیابی می‌شود. سپس شناسه‌گر شی دیجیتالی مقالات به آلتمتریک اکسپلورر منتقل می‌شود و داده‌های مربوط به میزان اشاره و نشانه‌گذاری بازیابی می‌شود. همچنین سهم دانشگاه‌های مربوطه در حوزه دانشی علوم اجتماعی و رفتاری از برون‌دادهای دارای نمره آلتمتریک، اطلاعات برون‌دادهای دارای حداقل یک اشاره از پایگاه آلتمتریک اکسپلورر ذخیره می‌شود. در سایول در گزینه تحلیلی بنچ‌مارکینگ، داده‌های مربوط به همکاری‌های بین‌المللی، ملی، موسسه‌ای و انفرادی استخراج می‌شود. برای بخش اثرگذاری، تعداد کل استنادات هر رشته، میانگین استناد برای هر انتشار، اثرگذاری استنادی وزندهی شده در سطح رشته، درصد مقاله‌های منتشر شده در مجله‌های برتر، درصد مقاله‌های پراستناد و شاخص اچ استخراج و تحلیل‌های متناسب با اهداف پژوهش صورت می‌گیرد.

---

¹. Analyze search results

یافته های پژوهش

نمودار ۱- وضعیت بروندادهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس از منظر شاخص کمیت طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰

جدول ۱- وضعیت بروندادهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی از منظر شاخص اثرگذاری در پایگاه اطلاعاتی سایول طی سالهای ۲۰۱۰-۲۰۲۰

نام رشته	تعداد استنادات	شاخص میانگین استنادات	شاخص اثرگذاری وزن‌دهی شده در سطح رشته	شاخص درصد مقاله‌های پر استناد	شاخص درصد مقاله‌های منتشر شده در مجله‌های برتر
علوم اجتماعی	۲۸۲۱	۴	۰/۸۳	۰/۴۹	۰/۳۲/۳
اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی	۶۶۳	۵/۳	۰/۹۷	۰/۱۱/۱	۰/۱۷/۵
روانشناسی	۱۲۶۱	۵/۶	۰/۷۵	۰/۶/۶	۰/۳۱/۴
علوم تصمیم‌گیری	۲۴۶۴	۸/۱	۰/۹۰	۰/۷/۹	۰/۲۹/۱
تجارت، مدیریت و حسابداری	۲۱۲۷	۸/۹	۱/۰۷	۰/۱۲/۶	۰/۳۹/۵
علوم کشاورزی و بیولوژیکی	۱۰۴۲۶	۸/۸	۰/۸۸	۰/۱۰/۳	۰/۲۹/۳
هنر و علوم انسانی	۴۴۶	۱/۷	۰/۸۰	۰/۱/۴	۰/۳۹/۸
بیوشیمی، ژنتیک و زیست‌شناسی مولکولی	۱۷۹۴۹	۱۱/۹	۰/۸۹	۰/۱۳/۸	۰/۱۳/۲
مهندسی شیمی	۱۲۴۸۶	۱۳/۸	۱/۰۴	۰/۱۹/۵	۰/۴۷/۷
علم شیمی	۳۳۱۱۵	۱۳/۷	۱/۰۴	۰/۱۵/۸	۰/۳۲
علوم کامپیوتر	۲۱۸۰۲	۹/۷	۰/۹۶	۰/۹/۴	۰/۳۱/۳
علوم زمین و سیاره	۱۰۰۸۶	۱۶/۷	۱/۵۴	۰/۱۱/۴	۰/۴۶/۱
انرژی	۱۲۸۹۴	۹/۹	۱/۱۴	۰/۱۵/۸	۰/۶۹
مهندسی	۴۲۷۳۱	۱۰	۱/۰۷	۰/۱۲/۳	۰/۴۹/۷
علوم محیطی	۱۱۴۲۶	۱۰/۴	۱/۰۱	۰/۱۵/۸	۰/۴۳/۵
علوم مواد	۲۰۷۹۵	۱۰/۳	۰/۹۵	۰/۱۴/۲	۰/۳۸/۳
ریاضیات	۱۱۵۶۵	۶/۴	۰/۸۷	۰/۶/۴	۰/۱۸/۴
فیزیک و نجوم	۳۰۴۹۴	۱۰/۷	۰/۹۹	۰/۹/۸	۰/۳۶

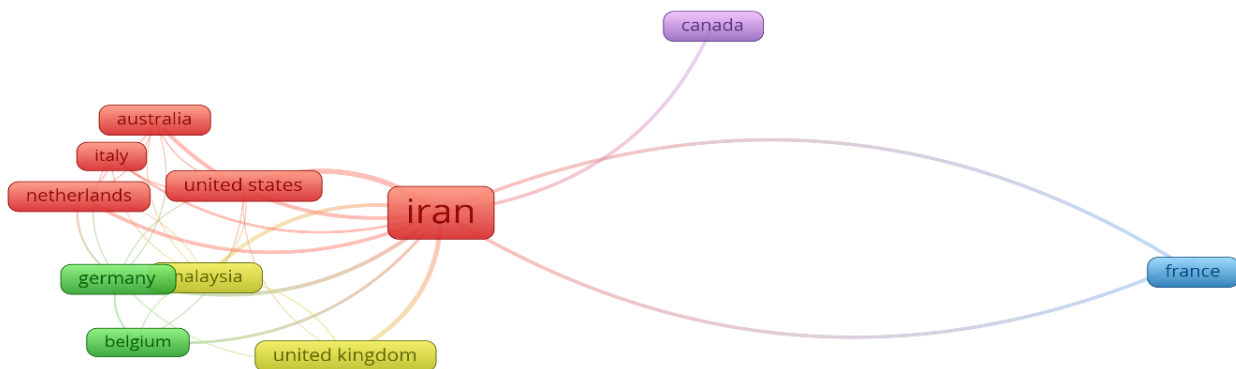
جدول ۲. وضعیت بروندهای پژوهشی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی از منظر شاخص کمیت و اثرگذاری در پایگاه اطلاعاتی

سای و ل طی سالهای ۲۰۱۰-۲۰۲۰

نام رشته	تعداد بروندهای پژوهشی	تعداد استنادات	شاخص میانگین استنادات	شاخص اچ	شاخص اثرگذاری وزن‌دهی شده در سطح رشته	شاخص درصد مقاله‌های پراستناد	شاخص درصد مقاله‌های منتشر شده در مجله‌های برتر
علوم اجتماعی	۷۱۲	۲۸۲۱	۴	۲۴	۰/۷۳	٪۴/۹	٪۳۲/۳
اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی	۱۲۴	۶۶۳	۵/۳	۱۵	۰/۹۷	٪۱۱/۱	٪۱۷/۵
روانشناسی	۲۲۵	۱۲۶۱	۵/۶	۱۸	۰/۷۵	٪۶/۶	٪۳۱/۴
علوم تصمیم‌گیری	۳۰۴	۲۴۶۴	۸/۱	۲۷	۰/۹۰	٪۷/۹	٪۲۹/۱
تجارت، مدیریت و حسابداری	۲۳۸	۲۱۲۷	۸/۹	۲۶	۱/۰۷	٪۱۲/۶	٪۳۹/۵

جدول ۳. وضعیت بروندهای پژوهشی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی از منظر شاخص همکاری در پایگاه اطلاعاتی سایول طی سالهای ۲۰۱۰-۲۰۲۰

رشته	بین المللی		ملی		موسسه		فردی	
	میانگین	درصد	میانگین	درصد	میانگین	درصد	میانگین	درصد
	استنادات	بروندهای پژوهشی	استنادات	بروندهای پژوهشی	استنادات	بروندهای پژوهشی	استنادات	بروندهای پژوهشی
علوم اجتماعی	۶/۶	%۲۱/۲	۴/۱	%۴۳/۵	۲/۷	%۲۱/۵	۱/۷	%۱۳/۸
اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی	۸/۹	%۲۲/۲	۵/۱	%۴۲/۱	۳/۳	%۲۷/۸	۳/۴	%۷/۹
روانشناسی	۹/۵	%۳۱/۹	۳/۸	%۴۹/۱	۳/۵	%۱۴/۲	۵/۲	%۴/۹
علوم تصمیم گیری	۹/۶	%۲۵/۶	۹/۹	%۴۱	۴/۵	%۲۹/۲	۷/۲	%۴/۳
تجارت، مدیریت و حسابداری	۹/۹	%۲۰	۱۱/۷	%۴۶/۶	۴/۶	%۳۰/۷	۴/۷	%۲/۵

تصویر ۱. وضعیت بروندادهای پژوهشی رشته علوم اجتماعی دانشگاه شهید بهشتی در پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس از منظر شاخص همکاری بین المللی طی سالهای ۲۰۱۰-۲۰۲۰

تصویر ۲. وضعیت بروندادهای پژوهشی رشته علوم اجتماعی دانشگاه شهید بهشتی در پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس از منظر شاخص همکاری موسسه‌ای طی سالهای ۲۰۱۰-۲۰۲۰

جدول ۴. وضعیت بروندهای پژوهشی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی دارای نمره آلتتریک در رشته‌های مختلف طی سال‌های

۲۰۲۰-۲۰۱۰

رشته	تعداد بروندهای پژوهشی در اسکوپوس	تعداد بروندهای دارای نشانگر شیء دیجیتال	تعداد بروندهای اشاره شده در رسانه‌های اجتماعی	تعداد کل اشاره و نشانه گذاری	میانگین اشاره و نشانه گذاری	مجموع نمره آلتتریک	میانگین نمره التمتریک
علوم اجتماعی	۷۱۲	۵۳۹	۷۵	۳۵۱۲	۱/۴۷	۲۷۳	۲
اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی	۱۲۴	۱۱۳	۱۲	۳۶۳	۰/۹۶	۱۳	۰/۶۱
روانشناسی	۲۲۵	۲۲۰	۷۰	۴۳۳۱	۲/۷۶	۴۳۰	۴/۹۴
علوم تصمیم‌گیری	۳۰۴	۲۸۸	۱۶	۱۳۲۸	۱/۴۴	۴۷	۰/۹۲
تجارت، مدیریت و حسابداری	۲۳۸	۲۱۷	۱۲	۱۵۲۶	۱/۹۷	۲۹	۰/۶۷

جدول ۵. میزان اشاره و نشانه گذاری بروندادهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در رسانه‌های اجتماعی مختلف طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰

رشته	تویتر	مندلی	فیسبوک	اخبار	ویکی پدیا
علوم اجتماعی	۲۷۶	۳۱۹۱	۱۸	۴	۵
اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی	۱۴	۳۴۸	۱	-	-
روانشناسی	۵۹۹	۳۷۰۹	۷	۷	۳
علوم تصمیم‌گیری	۵۹	۱۲۶۷	-	-	۲
تجارت، مدیریت و حسابداری	۵۸	۱۴۶۷	۱	-	-

بحث و نتیجه گیری

تولید علم به عنوان یک نیاز ضروری برای حفظ بقا و استقلال کشور با توجه به موج پرشتاب جهانی شدن و پیشرفت‌های برق‌آسای علم و فناوری در زمینه‌های گوناگون، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. (نوروزی، ابوالقاسمی و قهرمانی، ۱۳۹۴). در دنیای کنونی که تولید علم به‌عنوان عاملی برای افزایش قدرت محسوب می‌شود، کشورها سعی می‌کنند تولیدات علمی خود را افزایش دهند. علم‌سنجی نیز به‌عنوان علمی که با استفاده از روش‌های آماری و اندازه‌گیری به تعیین معیارهای رشد و توسعه علوم می‌پردازد، به تعیین جایگاه کشورها از لحاظ کمی کمک می‌کند (عرفان‌منش و حسینی، ۱۳۹۶). بر اساس نتایج پژوهش‌های علم‌سنجی، پژوهشگران برتر در هر حوزه مشخص می‌شوند. با توجه به این‌که همواره پژوهشگران برتر هر حوزه از نقش اساسی در پیشبرد علم برخوردار هستند، شناسایی این افراد نیز منجر به کسب امتیازات و پاداش‌ها و ارتقاء جایگاه اجتماعی آن‌ها در محافل بین‌المللی می‌شود. همچنین باعث می‌شود تا تولیدات علمی آن‌ها بیش از پیش مورد توجه دیگران و مورد استفاده قرار گیرد. از طرفی دیگر شناسایی پژوهشگران برتر علمی باعث می‌شود تا این قشر از جامعه، در میان سایر اقشار

از اعتبار و توجه بیشتری نیز برخوردار شوند. و در نهایت باعث شناسایی این قشر از افراد جامعه، به تدریج میزان تاثیرگذاری اجتماعی آن‌ها بر سایر اقشار نیز گسترش می‌یابد (نوروزی چاکلی، ۱۳۹۱).

از سوی دیگر انقلاب وب ۲ و پیشرفت‌های کنونی فناوری اطلاعات تاثیر زیادی بر حوزه‌های مختلف علمی داشته و فواید احتمالی وب، رفتار پژوهشگران را تغییر داده است. سطح وسیع دسترسی و گسترده بودن استفاده از وب سبب شده است تا پژوهشگران از این فضا برای به اشتراک گذاری آثار خود بهره ببرند و رویت‌پذیری تولیدات علمی خود را افزایش دهند و به سوی حضور هر چه بیشتر در شبکه‌های اجتماعی و ارتباط با دنیای مجازی متمایل گردند (اسماعیل‌پور بندبنی و همکاران، ۱۳۹۵). از این رو، ارزیابی اشاعه تولیدهای علمی پژوهشگران در شبکه‌های اجتماعی می‌تواند روند کنونی و میزان اشاعه تولیدات علمی در شبکه‌های اجتماعی را برای پژوهشگران مشخص نموده و بینش وسیعی به آن‌ها و سیاست‌گذاران پژوهشی درباره خط مشی‌ها و سمت و سوی آینده علم ارائه دهد. بنابراین شکل‌های تازه‌ای جهت محاسبه تاثیرات علمی و ارزیابی اثرگذاری انتشارات علمی به وجود آمده است که استفاده در سطح هر مدرک را نشان می‌دهد. به این رویکردها شاخص‌های جایگزین^۱ و یا دگرسنجه‌ها گفته می‌شود. این شاخص‌ها در مقایسه با استناد، شامل هر نوع استفاده و اشاره غیر رسمی به تولیدات علمی در انواع رسانه‌های اجتماعی از جمله نشانه‌گذاری، بارگذاری، اشتراک، و ... می‌شود (جوکار و گل‌تاجی، ۱۳۸۹).

شاخص‌های علمی _ پژوهشی در تعیین جایگاه کشورها از اهمیت زیادی برخوردار هستند، طوری که واژه تولید علم در کشور جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده است. برای دست یافتن به چنین جایگاهی، نقش دانشگاه‌ها و مراکز علمی _ پژوهشی ضرورت بسیاری می‌یابد چرا که بخش عمده‌ای از توان علمی جوامع و سهم زیادی از تولید و مصرف اطلاعات در دانشگاه‌ها و محیط‌های آکادمیک صورت می‌گیرد. به همین دلایل آگاهی از وضعیت تولیدات علمی و عملکرد پژوهشی در گروه‌های علمی دانشگاهی حائز اهمیت و مطالعه مداوم است. دانشگاه‌ها به عنوان مراکز اصلی علمی کشور برای حضور هرچه بهتر و فعال‌تر در عرصه رقابت جهانی ناگزیر به شناخت وضعیت موجود خود هستند. به عبارت دیگر با توجه به تحولات مستمر در جهان و وضعیت جمعیتی کشور، فعالیت‌های دانشگاهی و اولویت‌ها باید مرتباً بازنگری شوند تا دانشگاه‌ها بتوانند ضمن شناخت نقاط قوت و ضعف خود، نسبت به

---

¹. Alternative index

برنامه‌ریزی دقیق‌تر در زمینه‌های مختلف برای نیل به توسعه علمی بیشتر، اقدام کنند. در این راستا یکی از مهم‌ترین شاخص‌های ارزیابی دانشگاه‌ها، تعداد انتشارات علمی هر دانشگاه است. تعداد انتشارات علمی در واقع مهم‌ترین شاخص تولید علم محسوب می‌شود (بینش و مقصودی‌دریبه، ۱۳۸۷).

یکی از معیارهای ارزیابی دانشگاه‌ها و کشورها میزان تولیدات علمی آن‌ها در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر بین‌المللی است. وضعیت تولیدات علمی نمایه شده هر کشور در نمایه‌های معتبر بین‌المللی، نشان دهنده بخش مهمی از فعالیت‌های علمی آن کشور در سطح بین‌المللی است. از این رو به منظور ارزیابی فعالیت‌های علمی، تصویری روشن از این وضعیت همواره مورد توجه مدیران پژوهشی کشور قرار داشته است (ارشدی، عرفان‌منش و سالمی ۱۳۹۶). از این رو ضروری است که در دانشگاه شهید بهشتی نیز که یکی از دانشگاه‌های بزرگ کشور محسوب می‌شود توجه به برون‌دادهای علمی مد نظر قرار گرفته شود. از طرفی دیگر علوم اجتماعی و رفتاری به عنوان یکی از حوزه‌های اصلی علمی و پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی نیازمند توجه بیشتر و ویژه‌تری در حوزه تولید علم و افزایش استنادات آن است. در عصر جهانی شدن، زندگی اجتماعی به یکی از پیچیده‌ترین موضوعات مطالعه علمی تبدیل شده است. با پیشرفت فناوری، مسائل و مشکلات اجتماعی نیز افزایش یافته است. پیچیدگی حوزه و همچنین با توجه به این مسله که دسته‌ای از تخصص‌های آکادمیک هستند که با اجتماع و روابط بین افراد در جامعه مرتبط هستند، و نیز با توجه به هدف پژوهش‌های علوم اجتماعی که تربیت و تامین نیروی انسانی ماهر و متخصص برای انجام امور پژوهشی، آموزشی و مدیریتی و برنامه‌ریزی در زمینه‌های مختلف اجتماعی و فرهنگی و مسائل اجتماعی است و از طرفی دیگر انجام کارهای مطالعاتی و برنامه‌ریزی با توجه به نقش و اهمیت عوامل متعدد اجتماعی، اقتصادی، و فرهنگی، نیاز به مطالعه در این زمینه را لازم ساخته است. لذا ارائه راهکارهای سنجیده برای مقابله با این مشکلات و تحولات اجتماعی، لازم است.

یکی از جنبه‌های اثربخشی دانشگاه‌های هر کشور را می‌توان از طریق بهره‌وری پژوهش‌های آن‌ها اندازه‌گیری کرد. از این رو با انتشار نتایج این پژوهش‌ها می‌توان از آن به عنوان شاخصی برای اندازه‌گیری این بهره‌وری استفاده کرد. بنابراین برای بهبود این مسائل بررسی وضعیت تولید علم توسط پژوهشگران دانشگاه شهید بهشتی در حوزه علوم اجتماعی و رفتاری همواره از مهم‌ترین شاخص‌های مورد توجه در ارزیابی‌های برون‌دادهای پژوهشی به شمار می‌رود.

بنابراین موضوع، ارتقای تولیدات علمی و همچنین عوامل موثر بر آن و تحلیل این عوامل از ضرورت‌های حوزه تحلیل علم و علم‌سنجی به شمار می‌رود. از طرفی با توجه به اهمیت حوزه علوم اجتماعی و رفتاری و تولیدات علمی آن در عرصه پژوهشی دانشگاه‌ها و همچنین گستردگی کمی اعضای هیات علمی و پژوهشگران دانشگاه‌ها و تاثیر بالقوه این جامعه بر ارتقای شاخص‌های رشد علم در کشور، توجه ویژه به این محققان و تولیدات علمی آن‌ها از ضروریات پژوهشی و سیاست‌گذاران علمی کشور به شمار می‌رود. تغییر رویکردهای جهانی تحلیل علم و ظهور حوزه‌هایی جدید مانند دگرسنجه‌ها، بررسی تولیدات علمی را همچنین ضروری نموده است که دانشگاه‌های بزرگ کشور را از این چشم‌انداز جدید، در کنار روش‌های سنتی علم‌سنجی مورد بررسی قرار گیرد. از نتایج این پژوهش می‌توان برای برنامه‌ریزی در سطح مدیریت‌ها، معاونت‌های مختلف و کل دانشگاه‌های مورد بررسی استفاده نمود و با شناختن اولویت‌ها، توانایی‌ها و نقاط ضعف، تسهیلات لازم را برای هدف‌مندتر کردن فعالیت‌های علمی در حوزه‌های علوم اجتماعی و رفتاری در دانشگاه‌های مورد بررسی فراهم آورد. نهایتاً یافته‌های این پژوهش می‌تواند به شناسایی جایگاه علمی دانشگاه‌های مورد نظر در حوزه علوم اجتماعی و رفتاری و نیز برنامه‌ریزی برای توسعه آن در سطح ملی کمک نماید و برای تقویت و ارتقای درجه علمی کشور در سطح بین‌المللی به کار رود.

فهرست منابع

ارشدی، هما؛ عرفان‌منش، محمدامین و نجمه سالمی (۱۳۹۶). ترسیم و تحلیل شبکه‌های هم‌نویسی پژوهشگران دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های علوم اجتماعی، انسانی و هنر. *پژوهش‌نامه علم‌سنجی*، ۳ (۱)، صص ۴۸ - ۷۰.

اسماعیل‌پوربندبنی، محمد و همکاران (۱۳۹۵). ارزیابی شاخص‌های آلتمتریک در میزان استناد به مقالات دانشگاه علوم پزشکی گیلان. *مدیریت اطلاعات سلامت*، ۱۳ (۵۱)، صص ۳۶۷ - ۳۷۲.

اصنافی، امیر رضا (۱۳۹۴). تاملی بر میزان حضور اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی در شبکه علمی ریسرچ گیت. *تعامل انسان و اطلاعات*، شماره ۷، صص ۶۱-۷۰.

بیگللو، محمدحسین؛ چخماچی، نگین و سوسن شاه‌خدابنده (۱۳۹۲). بررسی مشارکت علمی روانشناسان ایرانی در انتشار مقالات علمی در پایگاه مدلاین طی سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۱۰. *روانشناسی بالینی*، ۵ (۱)، صص ۱۰۷-۱۱۶.

جعفری، فاطمه؛ گل‌تاجی، مرضیه (۱۳۹۱). مطالعه وضعیت تولیدات علمی اعضای هیأت علمی دانشکده‌های علوم انسانی و هنر و علوم اجتماعی دانشگاه‌های دولتی کشور طی سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۰۸. *پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران*، ۲۷ (۳)، صص ۵۶۱-۵۷۵.

جوکار، عبدالرسول؛ گل‌تاجی، مرضیه (۱۳۸۹). مطالعه تطبیقی میزان خود استنادی در دو نشریه فصلنامه کتاب و فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی در سال‌های ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۶ بر اساس پایگاه گزارش‌های استنادی نشریات فارسی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۱۳ (۴۹). صص ۹۱ _ ۱۱۰.

حری، عباس؛ سالمی، نجمه (۱۳۸۲). بررسی میزان همگونی تدریس مواد با تولید و هدایت آثار توسط اعضای هیأت علمی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران تا پایان سال ۱۳۸۷. *فصلنامه کتاب*، ۱۱ (۲)، صص ۳۶-۱۹.

حیاتی، زهیر؛ رفیع، نجمه (۱۳۹۶). بررسی کیفیت استنادها به تولیدات علمی نویسندگان صاحب نام در میان رشته‌های زمانی مختلف موضوعی بر اساس ضریب تاثیر و نوع مدرک در بازه زمانی ۱۰ سال (۲۰۰۰ تا ۲۰۰۹) در پایگاه وب آو ساینس آی. اس. آی. *پژوهش‌های نظری و کاربردی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی*، ۷ (۱)، صص ۲۷ _ ۴۷.

خان‌عمویی‌لنگرودی، پرستو (۱۳۹۴). وضعیت تولیدات علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه گیلان در وبگاه علوم وب‌آوساینس و ترسیم نقشه علمی آن با استفاده از نرم‌افزار هیست‌سایت در سال‌های ۲۰۰۱-۲۰۱۲. *نظام‌ها و خدمات اطلاعاتی*، ۴ (۳ و ۴)، صص ۹۳-۱۰۸.

دولانی، عباس؛ زند، سهیلا و رویا برادر (۱۳۹۸). بررسی فعالیت‌های اعضای هیأت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت و تاثیر آن در پایگاه استنادی اسکوپوس و موتور جستجوی گوگل اسکولار. *مطالعات دانش‌شناسی*، شماره ۲۱، صص ۴۳-۶۹.

دیدگاه، فرشته؛ دیدگاه، آرزو (۱۳۸۹). بررسی انتشارات علمی کشورهای خاورمیانه در نمایه استنادی علوم اجتماعی طی ۳۰ سال اخیر. پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، ۲۶ (۳). صص ۷۱۷-۷۳۴.

ذاکرسالچی، غلامرضا (۱۳۸۹). وضعیت تولید و انتشار کتاب‌های علوم اجتماعی در ایران بر اساس الگوهای علم‌سنجی. جامعه‌شناسی ایران، ۱۱ (۳)، صص ۵۶-۷۷.

رفیع، نجمه (۱۳۹۰). بررسی کمی و کیفی استنادها به تولیدات علمی نویسندگان صاحب نام در رشته‌های مختلف موضوعی در پایگاه وب‌آوساینس طی سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۰۹. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شیراز، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی. گروه علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی.

روزی‌طلب، اعظم (۱۳۸۹). بررسی وضعیت تولیدات علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج بین سال‌های ۱۳۸۲-۱۳۸۶. علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی و فناوری اطلاعات، ۳ (۹)، صص ۳۷-۴۶.

سعیدی، صابر (۱۳۹۶). بررسی وضعیت تولیدات علمی اعضای هیأت علمی پردیس علوم انسانی و اجتماعی دانشگاه یزد از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه یزد، دانشکده علوم اجتماعی، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی.

صراطی‌شیرازی، منصوره (۱۳۹۸). مطالعه آلت‌متریک مقاله‌های ایرانی نمایه شده در نمایه علوم اجتماعی. علوم و فنون مدیریت اطلاعات، ۵ (۱۷)، صص ۱۶۳-۱۹۰.

صراطی‌شیرازی، منصوره؛ گل‌تاجی، مرضیه (۱۳۹۷). مطالعه آلت‌متریک مقالات علمی حوزه سواد سلامت در رسانه‌های اجتماعی. پایش، ۱۷ (۳)، صص ۲۴۹-۲۵۶.

عباسی، فهیمه؛ اصلانی‌نیا، وحیده و محمدحسین بیگلو (۱۳۹۲). بررسی وضعیت تولیدات علمی حوزه روانشناسی اجتماعی در پایگاه اطلاعاتی وب‌آوساینس و ترسیم نقشه تاریخ نگاشتی آن. دانش‌شناسی، ۷ (۲۴)، صص ۱۰۰-۱۱۲.

عرفان‌منش، محمدمین (۱۳۹۱). مطالعه تولید علم ایران در پایگاه اسکوپوس طی سال‌های ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۸. مطالعات کتابداری و علم اطلاعات، ۳ (۷)، صص ۳۱-۵۴.

عرفان منش، محمدمین؛ الهه، حسینی (۱۳۹۶). کیفیت مقاله‌های بین‌المللی دانشگاه اصفهان طی سال‌های ۲۰۰۶_۲۰۱۵. *مدیریت اطلاعات و دانش‌شناسی*، ۴ (۱)، صص ۳۱ _ ۴۰.

عرفان منش، محمدمین؛ غلام‌حسین‌زاده، زهره (۱۳۹۲). مطالعه تولیدات علمی جهانی کتابداری و اطلاع‌رسانی بر اساس مدارک نمایه شده در پایگاه وب علوم. *دانش‌شناسی*، ۶ (۲۰)، صص ۶۸-۸۹.

فتاحی، رحمت‌الله؛ دانش، فرشید و فرامرز سهیلی (۱۳۹۰). بررسی وضعیت جهانی تولیدات علمی دانشگاه فردوسی مشهد در سال‌های ۱۹۹۰-۲۰۱۰ در وبگاه علوم (وب‌اوساینس) با هدف ترسیم نقشه علم این دانشگاه. *پژوهشنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۱ (۱)، صص ۱۷۵-۱۹۶.

فدائی، غلامرضا؛ حسن‌زاده کمند، هایده (۱۳۸۹). بررسی تولیدات علمی اعضای هیأت علمی حوزه‌ی علوم انسانی دانشگاه تبریز طی سال‌های ۱۳۸۱-۱۳۸۶. *تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی*، ۱۶ (۲)، صص ۱۷۵-۱۵۷.

مقیسه، زهره؛ مرادیان، مهسا و محمدمین عرفان‌منش (۱۳۹۹). استناد، دانلود، اشاره و نشانه‌گذاری کتاب‌های الکترونیکی علمی: مطالعه موردی کتاب‌های اشپرینگر با استفاده از پلتفرم بوکمتریکس. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۲۳ (۳). صص ۱۲۱-۱۴۴.

منصورکیایی، ربابه و همکاران (۱۳۹۸). مطالعه وضعیت آینده اشاعه تولیدات علمی پژوهشگران هلم اطلاعات و دانش‌شناسی در شبکه‌های اجتماعی از دیدگاه متخصصان ایرانی. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۲۲ (۳)، صص ۱۳۶-۱۶۳.

منصورکیایی، ربابه و همکاران (۱۳۹۷). ارزیابی میزان اشاعه مقالات علمی پژوهشگران علم اطلاعات و دانش‌شناسی جهان در شبکه‌های اجتماعی. *پژوهش‌نامه علم‌سنجی*، ۴ (۷)، صص ۱۵۹ _ ۱۷۶.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا (۱۳۹۱). نقش و جایگاه مطالعات علم‌سنجی در توسعه پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، ۲۷ (۳)، صص ۷۲۳-۷۴۶.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا؛ حسن‌زاده، محمد و حمزه‌علی نورمحمدی (۱۳۸۷). تحلیلی بر اشاعه دانش ایران در جهان (۲۰۰۷-۱۹۹۳). تهران: مرکز تحقیقات سیاست‌های علمی کشور.

نوروزی، عباسعلی؛ ابوالقاسمی، محمود و محمد قهرمانی (۱۳۹۴). بررسی موانع تولید علم از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی. *رهیافتی نو در مدیریت آموزشی*، ۲ (۲۲)، صص ۷۷ - ۱۰۸.

نوروزی، علیرضا؛ ولایتی، خالد (۱۳۸۸). همکاری علمی پژوهشی: جامعه‌شناسی همکاری علمی. تهران: چاپار.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا (۱۳۹۰). آشنایی با علم‌سنجی (مبانی، مفاهیم، روابط و ریشه‌ها). تهران: سازمان مطالعه و تدوین (سمت).

نوروزی چاکلی، عبدالرضا و همکاران (۱۳۸۶). تولید علم ایران در سال‌های ۲۰۰۵ و ۲۰۰۶ بر اساس آمار پایگاه‌های موسسه اطلاعات علمی (آی اس آی). *مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات*، ۱۸ (۳)، صص ۷۱-۹۰.

Adie, E; Roe, W. (2013). Altmetric: enriching scholarly content with article-level discussion and metrics. *Learn Publish*, 26(1). Pp. 11-17.

Adkinz, D; Budd, J. (2006). Scholarly productivity of U.S Lis faculty. *Library and Information Research*, 28(3), Pp. 195-209.

Akçayır, G. (2017). Why do faculty members use or not use social networking sites for education?. *Computers in Human Behavior*, 71, Pp. 378-385.

Barrios, M; Villarroya, A and Borrego, A. (2013). "Scientific production in psychology: a gender analysis". *Scientometrics*, 95 (2), Pp. 15-23.

Bornmann, L (2014). Do altmetrics point to the broader impact of research? An overview of benefits and disadvantages of altmetrics. *J Informetr.* 8(4), Pp. 895-903.

Buschman, M; Michalek, A. (2013). Are alternative metrics still alternative? *Bull Am Soc Inf Sci Technol. Wiley Online Library*, 39(4), Pp.35-39.

Carayol, N; Matt, M. (2006). Individual and collective determinants of academic scientists-productivity. *Information Economics and Policy*, 18, Pp. 55-72.

- Chauhan, S. K. and Mahajan, P. (2017). Measuring quality and quantity of Indian library and information science research output. *SRELS Journal of Information Management*, 54(3), Pp. 125-129.
- Costas, R; Zahedi, Z & P. Wouters. (2015). Do “altmetrics” correlate with citations? Extensive comparison of altmetric indicators with citations from a multidisciplinary perspective. *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 66(10), Pp. 2003–2019.
- Cronin, B; Sugimoto, C R. (2014). Beyond bibliometrics: Harnessing multidimensional indicators of scholarly impact. MIT Press.
- Egghe, L. (2006). "How to improve the h-index." *The Scientist*, Vol. 20, No. 3, Pp. 315-321.
- Egghe, L. (2006). "Theory and practice of the g-index", *Scientometrics*, Vol. 69, No. 1, Pp. 131-152.
- Erdt, M. Et al (2016). Altmetrics: an analysis of the state-of-the-art in measuring research impact on social media. *Scientometrics*, Springer; Akadémiai Kiadó, vol. 109(2), Pp. 1117-1166.
- Eysenbach, G. (2011). Can tweets predict citations? Metrics of social impact based on Twitter and correlation with traditional metrics of impact. *Journal of Medical Internet Research*, 13 (4), e123.
- Fang, Z; Costas, R. (2020). Studying the accumulation velocity of altmetric data tracked by Altmetric.com. *Scientometrics*, 123, Pp.1077–1101.
- Fu, H. Z. & Ho, Y. S. (2012). Comparison of independent research of China’s top universities using bibliometric indicators. *Scientometrics*. 96(1), pp. 259 _ 276.
- Garfield, E. (1998). "Long-Term vs. Short-Term Journal Impact: Dose It Matter?". *The Scientist*, Vol. 12, No. 3.
- Garfield, E. (2005). "The Agony and the Ecstasy: the History and Managing of the Journal Impact Factor", *International Congress on Peer Review and Biomedical Publication Chicago*: Sept. 16.
- Goncalves, R. Et al (2009). The evaluation of scientific productivity in Brazil: An assessment of the mental health field. *Scientometrics*, 80(2), pp. 531–539.

- Gupta, B. & Bala, A. (2011). S&T publications output of Nepal: a quantitative analysis, 2001–10. *Scientometrics*, 93(3), pp.1029 _ 1046.
- Harzing, A.-W. (2005). Australian Research Output in Economics and Business: High Volume, Low Impact? *Australian Journal of Management*, 30(2), pp.183–200.
- Hirsch, J.E (2005). "An Index to Quantify an Individuals Scientific Output", *Proceedings of the National Academy of Science of the U.S.A.* Vol. 102, No. 46, Pp. 16569-16572.
- Hirst, G. (1978). "Discipline impact factors: A method for determining core journal lists". *Journal of the American Society for Information Science*", Vol. 29, Issue 4, Pp. 171–172.
- Jacobs, D; Pichappan, P (2006). Research collaborations and scientific productivity among the research universities in South Africa. *In: Proceedings International Workshop on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Seventh COLLNET Meeting, Nancy.* Pp. 433-440.
- Jensen, M. (2007). The New Metrics of Scholarly Authority. *Chron High Educ.* ERIC, 53 (41).
- Kaya, N., weber, M. J. (2005). Faculty research productivity: gender and discipline differences. *journal of family and consumer science*, 95 (4), pp. 45-52.
- Li, X.; Thelwall, M., & , D. (2011). Validating online reference managers for scholarly impact measurement. *Scientometrics*, 91 (2), 461-471.
- Liu, J; Adie, E. (2013). Five challenges in altmetrics: A toolmaker's perspective. *Bulletin Of The American Society For Information Science And Technology* , 39(4), Pp. 31-34.
- Mas-Bleda Et al (2014). Do highly cited researchers successfully use the social web? *Scientometrics*, 101(1) Pp. 337-56.
- Mooij, A. H. (2006). "Bibliometrics as a Means to Measure Research Performance." *IFLA's General Conference and Council, Seoul (South Korea), 25 Aug.*
- Nazarovets, S., & Nazarovets, M. (2018). Local journals and misleading metrics: A quantitative analysis of publication activity of LIS PhD students in Ukraine. *Bilgi Dünyas*, 19(1), Pp. 85-104.

- Nuredini, K. & Peters, I. (2016). Enriching the knowledge of altmetrics by exploring social media metrics for economic and business journals. In I. Rafols, J. Molas-Gallart, E. Martínez, & R. Woolley (Eds.), *Proceedings of the International Conference on Science and Technology Indicators*. September 14-16. Valencia, ES.
- Ortega, J. L. (2018). Reliability and accuracy of altmetric providers: a comparison among Altmetric.com, PlumX and Crossref Event Data. *Scientometrics*, 116, Pp. 2123–2138.
- Patrucco, P. P. (2006). *The Production of Scientific Knowledge In Italy: Evidence in Theoretical, Applied and Technical Sciences*. European University Institute.
- Peoples, B. K Et al (2016). Twitter Predicts Citation Rates of Ecological Research. *PloS One*, 11 (11), e0166570.
- Pooladian, A. & Borrego, A. (2017). Twenty years of readership of library and information science literature under Mendeley's microscope. *Performance Measurement & Metrics*, 18 (1), 67-77.
- Priem, Jason Et al (2010). Altmetrics: A manifesto. Retrieved from <http://altmetrics.org/manifesto/>
- Shan Ho, Y. (2012). "Top-cited Articles in Chemical Engineering in Science Citation Index Expanded: A Bibliometric Analysis", *Chinese Journal of Chemical Engineering*, Vol. 20, No. 3, Pp. 478-488.
- Sud, P & Thelwallt, M. (2014). Evaluating altmetrics. *Scientometrics*, 98 (2). Pp. 1131-1143.
- Taraborelli, D. (2008). Soft peer review: Social software and distributed scientific evaluation. *Proceedings of the 8th International Conference on the Design of Cooperative Systems (COOP '08)*.
- Thelwall, M., & Kousha, K. (2014). Academia.Edu: Social network or academic Network. *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 65(4), Pp. 721-731.
- Tian. Y; Wen, C. H and Hong, S. (2008). Global scientific production on GIS research by bibliometric analysis from 1997 to 2006. *Journal of Informetrics*. Volume 2, Issue 1. 6574.

- Torres-Salinas, D., Robinson-Garcia, N., & Gorraiz, J.(2017). Filling the citation gap: measuring the multidimensional impact of the academic book at institutional level with PlumX. *Scientometrics*, 113(3), Pp. 1371–1384.
- Velloso, A., Lannes, D. & de Meis, L. (2004). Concentration of science in Brazilian governmental universities. *Scientometrics*, 61(2). Pp. 207 _220.
- Wainer, J. Et al (2009). Scientific production in Computer Science: A comparative study of Brazil and other countries. *Scientometrics*, 81(2).
- Wasike, B. (2019). Citations Gone #Social: Examining the Effect of Altmetrics on Citations and Readership in Communication Research. *Social Science Computer Review*, Pp. 1-18.
- Weller, k. (2015). Social media and altmetrics: An overview of current alternative approaches to measuring scholarly impact. *In: Incentives and performance*. Pp. 261-276.
- Cavacini, A. (2016). Recent trends in Middle Eastern scientific production. *Scientometrics*, 109(1), Pp. 423–432.
- Gul, s. Et al. (2015). Middle East: research productivity and performance across nations. *Scientometrics*, 105(2), Pp. 1157–1166.